

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČO: 62032259

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Název školy: Základní škola v Březové nad Svitavou, okres Svitavy

Adresa: Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

Krizový plán je dokument, upravující postupy při řešení krizových situací ve škole. Vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. MŠMT 21 291/2010-28
2. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. MŠMT 22 294/2013-1
3. Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. MŠMT 1981/2015-1
4. Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 37 014/2005-25

Pracovní tým:

1. **Ředitelka školy:** Ing. Aneta Klusáková
2. **Zástupkyně ředitelky:** Ing. Eva Opršalová
3. **Výchovný poradce:** Mgr. Jaroslav Junek
4. **Metodik prevence:** Ing. Aneta Klusáková
5. **Třídní učitelé**

Problémové situace:

1. ZÁŠKOLÁCTVÍ

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka. Je chápáno jako porušení školního řádu a školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku. Školní docházku eviduje třídní učitel. V případě podezření na záškoláctví kontaktuje tř. učitel nejen zákonné zástupce žáka, ale neprodleně o této skutečnosti informuje i ředitelku školy. Postup při omlouvání absence žáků, prevenci a postihy za záškoláctví vymezuje školní řád. Pokud je doklad o nepřítomnosti nedůvěryhodný může se ředitelka školy obrátit na zákonného zástupce o vysvětlení nebo požádat o spolupráci příslušný správní orgán. Záškoláctví může být spojeno s dalšími rizikovými projevy chování. výchovných komisí ve škole, spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dětí apod.

- *Třídní učitel informuje výchovného poradce, metodika prevence a vedení školy.*

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČO: 62032259

- *Třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce dítěte, v součinnosti s výchovným poradcem svolávají výchovnou komisi.*
- *Pokud nedojde k nápravě, zástupkyně ředitelky kontaktuje OSPOD (další postup komunikace se řídí materiálem Informace k postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případě záškoláctví č.j. 2014/11306-231).*
- *Udělení kázeňského opatření za záškoláctví se řídí klasifikačním řádem školy.*

V případě, že neomluvená absence žáka přesáhne 25 hodin, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací OSPOD nebo pověřenému obecnímu úřadu. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přešůpek, nebo je-li neomluvená absence žáka příliš vysoká, následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR.

2. ÚRAZ

Školní úraz je úraz, který se stal žákovi při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích organizovaných školou. Školním úrazem není úraz, který se stal např. na cestě do školy a zpět. V případě úrazu žáka bude zákonný zástupce neprodleně telefonicky informován pracovníkem školy.

V případě úrazu, který si žádá rychlé odborné lékařské ošetření, kontaktuje škola neprodleně rychlou lékařskou pomoc a zajišťuje doprovod do zdravotnického zařízení. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během vyučování ve třídě, na chodbě nebo hřišti jsou žáci povinni hlásit ihned svému třídnímu učiteli nebo jinému vyučujícímu, který o něm provede zápis do knihy úrazů.

- *Vyučující, v jehož hodině k úrazu došlo nebo dohledující učitel, zajistí v součinnosti s vedením školy ošetření zranění nebo přivolání záchranné služby.*
- *Učitel nebo vedení školy kontaktují rodiče.*
- *vyučující, který byl u úrazu přítomen, zapíše úraz do knihy úrazů.*
- *V případě absence žáka ve škole v důsledku úrazu delší než dva po sobě jdoucí vyučovací dny, sepíše vyučující záznam o úrazu.*

3. KRÁDEŽ

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho, a to za účelem si ji ponechat, použít. apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován.

Žáci jsou v rámci poučení o bezpečnosti upozorňováni na to, že se jedná o protiprávní jednání a na sankce, které škola použije v případě, že se někdo krádeže dopustil.

Žáci i zákonní zástupci jsou upozorněni, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení.

Škola ve školním řádu zdůrazňuje, že (cenné) věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním nemají žáci do školy nebo školského zařízení nosit.

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČO: 62032259

- *Třídní učitel o události pořídí záznam do knihy záznamů na základě výpovědi poškozeného. Informuje jeho zákonné zástupce.*
- *V případě škody většího rozsahu vedení školy vyrozumí Policii ČR.*
- *Zákonné zástupce pachatele informuje třídní učitel vždy a poté, kdy zná přesně příčiny krádeže.*
- *V případě opakovaných krádeží ohlašuje zástupkyně ředitelky školy tyto skutky pracovníkům OSPOD.*
- *Přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu.*

4. VANDALISMUS

Vandalismus se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity. Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, poškozené hasící přístroje, zničené školní pomůcky, učebnice apod.) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, popsané a polité učebnice, oloupané zdi, nalepený toaletní papír na stropě apod.).

Podmínky zacházení se školním majetkem jsou zakotveny ve školním řádu včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení školního majetku.

- *O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam do knihy záznamů a pokusit se odhalit viníka. Záznam vyhotoví osoba, která škodu odhalila. Vhodné je také pořídít dokumentační video.*
- *Se vzniklou situací je seznámeno vedení školy.*
- *Náhradu úmyslně způsobené škody škola důsledně vymáhá po zákonných zástupcích žáka. Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost.*
- *Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého žáka a školou k dohodě o náhradu škody a škoda je většího rozsahu, vedení školy informuje Policii ČR.*
- *V případě opakovaného jednání a v případě selhání výchovných opatření zvolených školou k zabránění ničení školního majetku, ohlašuje zástupkyně ředitelky školy tyto skutky pracovníkům OSPOD.*
- *Přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.*

5. NÁVYKOVÉ LÁTKY

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Výskyt tabákových výrobků

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno. Porušení tohoto zákazu je klasifikováno jako hrubý přestupek školního řádu.

- *V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.*
- *Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.*
- *Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy, o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.*
- *V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.*
- *V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.*
- *Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.*

Výskyt alkoholu ve škole

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných. Za protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Konzumace alkoholu ve škole

- *V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.*
- *Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.*
- *Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.*
- *V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.*
- *Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník sepiše o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy a zákonného zástupce žáka.*

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČO: 62032259

- *V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.*
- *Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.*
- *Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte.*
- *Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.*
- *V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu.*
- *Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.*

Nález alkoholu ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nálezů sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu privolanému lékaři.

Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „NL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

Užívání a distribuce jakýchkoli omamných a psychotropních látek se řídí stejnými postupy jako je tomu u alkoholu a tabákových výrobků.

6. ŠIKANANA, KYBERŠIKANANA

Šikanování je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo nemohou z různých důvodů bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí apod.), tak i útoky verbální ((nadávky, pomluvy, vyhrožování, ponižování, vydírání apod.). Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití informačních a komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu.

Důležité znaky šikanování: záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepřijemnost útoku, samoučelnost agrese.

Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost apod.).

Vyšetřování počáteční šikany

- *Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (oběťmi). Rozhovor provede třídní učitel, výchovný poradce nebo metodik prevence.*
- *Nalezení vhodných svědků.*
- *Individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresorem).*
- *Zajištění ochrany obětem.*
- *Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.*
- *Rozhovor s rodiči oběti (provede třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence).*

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČO: 62032259

- *V případě nutnosti následuje práce s třídním kolektivem, možné je i přizvat odborníky.*
- *Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis a podpisy zúčastněných, zakládá metodik prevence.*
- *Pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu.*

Vyšetřování pokročilé šikany

- *Prvotní bezprostřední záchrana oběti.*
- *Zastavení skupinového násilí, zde se podílí dohledující pedagog a přivolání kolegové, incident hlásí vedení školy.*
- *Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.*
- *Zabránění domluvě agresorů (agresory je vhodné úplně oddělit).*
- *Pomoc a podpora oběti případě nutnosti vedení školy kontaktuje lékaře. Souběžně probíhá oznámení na Policii ČR a kontaktují se zákonní zástupci. Je vhodné kontaktovat také specialistu na šikanu.*
- *Následně proběhne vlastní vyšetření incidentu dle pravidel.*
- *Ze všech jednání musí být zhotoven zápis s podpisy zúčastněných, zakládá metodik prevence.*
- *Pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu.*
- *Při jednání s rodiči oběti i agresora je nutná přítomnost více zástupců školy (např. vedení školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence).*
- *Pedagogičtí pracovníci musí postupovat ve shodě.*
- *Při jednání s rodiči oběti je nutné je ubezpečit o snaze žáka ochránit.*

Kyberšikana ve škole

V případě zjištění kyberšikany nebo podezření na kyberšikanu je nutné zjistit všechny skutečnosti související s útokem. A to i útoky staršího data, které byly nebo mohly být zjištěné ve škole.

- *Je potřeba zjistit agresora/y útoku.*
- *Pedagogický pracovník zajistí všechny dostupné důkazy kyberšikany (obrázky – print screen, emaily, chaty, fotografie, nahrávky apod.). Pohovor s obětí a s případnými svědky je veden tak, aby bylo zajištěno bezpečí. Nekonfrontuje se oběť a agresor. Při závažnější kyberšikaně je vhodné zajistit oběti pomoc psychologa, škola může požádat o spolupráci externího odborníka. S případem jsou seznámeni zákonní zástupci oběti.*
- *Po shromáždění důkazů následuje rozhovor s agresorem, je mu sdělen závěr šetření a následně kázeňské řešení, které vychází z výchovných opatření dle klasifikačního řádu. Škola informuje zákonné zástupce agresora na výchovné komisi. U závažné formy kyberšikany je informována Policie ČR.*

Pozor: k důkazním materiálům je třeba přistupovat jako k citlivým údajům!

Důkazní materiály jsou dále využity v rámci vyšetřování, při komunikaci s rodiči agresorů a rodičů obětí, v rámci rozhovorů s agresory apod. Vždy je však nutné zajistit bezpečí svědků – tj. z důkazního materiálu by nemělo být zřejmé, jak byl získán (např. v záhlaví jméno žáka, z jehož profilu byl záznam získán). Zároveň je třeba zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala, tedy odstranit závadný obsah z internetu – např. smazat videa, která oběť ponižují, odstranit závadné fotografie, zablokovat profil pachatele atd.

7. ŠKOLNÍ NEÚSPĚCH

Školní neúspěch je vše, co splňuje tyto znaky:

- žák má špatné známky
- chodí do školy nepřipraven
- neplní si své povinnosti během vyučování
- odmítá doplňovat zameškané učivo

Kdy začít vyšetřovat:

- Zhoršení prospěchu, nadměrná absence, objevuje se neomluvená absence
- Má v nepořádku své školní potřeby - poškozené, špinavé, rozházené, chybějící
- Nezvládá učivo, chybí zápisy v sešitech

Školní neúspěch není:

- jednorázové nezvládnutí části učiva, jedna špatná známka mezi ostatními dobrými známkami

Postup při řešení školního neúspěchu:

- *informovat rodiče, dohodnout další postup, je třeba postupovat velmi uvážlivě a citlivě, každý případ je jiný*
- *zorientovat se v situaci, vypracovat PLPP*
- *poskytnout čas na zvládnutí učiva, využít školních pomůcek pro názornost*
- *zvážit, zda požádat o spolupráci PPP*
- *odmítá-li žák spolupracovat během vyučování, informovat o tom neprodleně rodiče, poskytnout jim obsah probíraného učiva a nechat žáka pracovat s rodiči (ve škole či v domácím prostředí)*